

Magistratenoorlog in België

Fortis-raadsheer op voorhand naar Straatsburg

De Belgische raadsheer Christine Schurmans heeft bij het EHRM een klacht ingediend tegen onder anderen de president van het Hof van Cassatie die haar in de media veroordeelde. Van de tucht-, straf- en (uiteindelijk) cassatierechter die zich over haar zaak buigen verwacht Schurmans geen onpartijdige opstelling meer. Daarom gaat zij maar meteen naar Straatsburg.

.....
Lex van Almelo
journalist
.....

De kiem van de ‘magistratenoorlog’ ligt in de juridische procedure die op 19 december 2008 leidde tot de val van de regering-Leterme. Volgens een nota van president Ghislain Londers van het Hof van Cassatie heeft de regering via via druk uitgeoefend op de rechter om de uitkomst van een kort geding over de verkoop van Fortis aan het Franse BNP Paribas te beïnvloeden.

In het najaar van 2008 wil de regering Fortis namelijk behoeden voor faillissement door een groot gedeelte te verkopen aan BNP Paribas. De verkoop stuit op verzet van een groep minderheidsaandeelhouders. Deze proberen via de rechter onder meer af te dwingen dat zij zich over de transactie kunnen uitspreken. Van de Brusselse handelsrechtbank krijgen zij nul op het rekest. In hoger beroep moet het Hof van Beroep in Brussel zich over de zaak buigen. President Guy Delvoie wijst de

zaak toe aan de achttiende kamer, waarvan Paul Blondeel voorzitter is en Christine Schurmans één van de raadsheren. Volgens Schurmans raadsman Patrick Hofströssler loopt ‘zijn cliënt – een maand na een kaakoperatie – ‘op haar tandvlees’ en betekent deze grote zaak met name voor haar een zware belasting. Schurmans aanvaardt niettemin de taak.

‘Dramatische wending’

Schurmans en Blondeel blijken het niet eens over de richting van de uitspraak. Volgens Schurmans pakt Blondeel haar op een bepaald moment intimiderend beet en sluit haar ‘brutaal’ uit van het debat over de uitspraak. Volgens Blondeel en de derde raadsheer is dat debat echter beëindigd doordat zij een meerderheidsbeslissing hebben genomen.

Bij Schurmans loopt hierdoor de emmer over. Zij spoedt zich naar huis en meldt zich ziek. Onderweg belt zij haar man, Jan De Groof, over de ‘dramatische wending’ die de zaak krijgt. De Groof, lid van Letermes partij, neemt vervolgens meermaals contact

Schurmans met haar collega's Blondeel en Salmon

op met de ambtelijke top van de regering. Tegen de parlementaire onderzoekscommissie *Scheiding der machten*, die de affaire later reconstrueert, houdt De Groof vol dat hij de inhoud van de zaak niet kende. Hij sprak alleen over de onrechtmatigheid van de uitspraak, de behandeling van zijn vrouw en een mogelijke nieuwe functie voor haar.

Schurmans wordt niettemin strafrechtelijk vervolgd wegens schending van het ambtsgeheim. Ook loopt tegen haar een tuchtzaak.

Na haar ziekmelding zetten Blondeel en Delvoie Schurmans onder druk het arrest toch te ondertekenen. Zij sturen een politiemans bij haar langs. En op de ochtend voordat het arrest wereldkundig wordt gemaakt, staat Blondeel zelf aan haar voordeur. Schurmans blijft echter weigeren haar handtekening te zetten onder de ‘onrechtmatige’ uitspraak en dient een tuchtrechtelijke klacht in tegen Blondeel en Delvoie. President Ghislain Londers van het Hof van Cassatie verklaart deze niet-ontvankelijk ‘wegens vormgebreken’.

In contacten met de media zegt Londers later te twijfelen aan de

ziekte van Schurmans. En in een nota schrijft hij zeker te weten dat iemand uit de achttiende kamer het ‘lek’ is. Schurmans neemt aan dat Londers daarmee op haar doelt, terwijl zij juist meent dat de inhoud van de uitspraak is uitgelekt via Blondeel en/of Delvoie. Daarom doet zij aangifte tegen beiden wegens schending van hun ambtsgeheim. Ook tegen hen loopt nu een strafzaak.

Rechtsmiddelen uitgeput

Schurmans vreest dat zij door alle negatieve publiciteit geen eerlijk proces krijgt in haar eigen land. Als zij de uitspraken van de tuchtrechter en strafrechter in hoogste instantie wil aanvechten moet zij naar het Hof van Cassatie, waarvan de president haar openlijk schuldig heeft verklaard. Schurmans heeft daarom een verzoekschrift ingediend bij het Europese hof in Straatsburg.

Daarin beklaagt zij zich over Londers, Delvoie, haar collega-raadsheren en voorzitter Bart Tommelein van de parlementaire onderzoekscommissie. De laatste zou tijdens het onderzoek een onderhoud hebben gehad met Delvoie en Londers. Tommelein bevestigt dat, maar zegt dat dit gesprek niet ging over de zaak-Schurmans. Londers zwijgt tegenover ons in alle talen.

Delvoie zegt dat hij geen officieel commentaar kan geven op de kwestie. Op 16 juli werd bekend dat de Belgische regering hem voordraagt als rechter in het Internationale Strafhof in Den Haag.